

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ 1821

Ο κόσμος μας έρχετο τρελούς.

Εμείς αν δεν είμαστε τρελοί,
δεν εκάναμε
την επανάσταση.

Θ.Κολοκοτούνης

200 ΧΡΟΝΙΑ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
ΕΛΛΑΔΑ
1821 - 2021

Η σημασία της επανάστασης του 1821 για τους Πανέλληνες. Το Πανηγυρικό μήνυμα του Στρατηγού Φράγκου Φ. για τα 200 χρόνια από την επανάσταση του 1821

Δεν υπάρχει μορφή του λόγου δυσχερέστερη από τον πανηγυρικό. Ο Ισοκράτης εργάσθηκε επί δέκα έτη προκειμένου να συντάξει το απαράμιλλο μνημείο της Αθηναϊκής δόξας, ως θεμελίου της πανελληνίου ενότητας, τον «Πανηγυρικό» του. Και ο μεγαλόπνευστος «Επιτάφιος» του Ηγέτη της Αθηναϊκής Δημοκρατίας, δεν γνωρίζουμε πόσο απασχόλησε τον Περικλή, ασφαλώς όμως, η μορφή υπό την οποία μας τον παρέδωσε, «δίδαγμα εσαεί» των ελευθέρων ανθρώπων, ο Θουκυδίδης, δεν είναι έργο της μιας στιγμής.

Διότι ακριβώς αυτή είναι η δυσκολία του πανηγυρικού, δηλαδή δεν πρέπει να είναι παφλασμός λόγων και λέξεων έντεχνος – ή και άτεχνος – προκειμένου να συνταχθεί. Πρέπει να αποφεύγει τους συναισθηματισμούς και ο έπαινός του να είναι έλλογος. Να προκαλεί, όχι δάκρυα, αλλά σκέψη. Να επιτρέπει στον σκεπτόμενο ακροατή, χρόνο για περισυλλογή και να τον οδηγεί ελεύθερα σε συμπεράσματα. Διότι, όπως είπε ο Ρήγας ο Βελεστινλής «όποιος συλλογάται ελεύθερα, συλλογάται καλά».

Και η δυσκολία γίνεται μεγαλύτερη όταν πρόκειται να επαινεθεί – και να αναλυθεί – ένα γεγονός πολύπλευρο, με ρίζες που υπερβαίνουν αυτά τα ίδια τα γεγονότα, μα και με συνέπειες που υπερφαλαγγίζουν κατά πολύ αυτά που συνέβησαν και όπως αναφέρει ο Αριστοτέλης (και το «συμβεβηκός» και το «ενδεχόμενον»), δηλαδή το ορατό και το προβλεπόμενο μέλλον.

Γι' αυτό διαπιστώνουμε ότι γίνεται κάθε φορά αντικείμενο ερμηνειών που είναι περισσότερο σύμφωνες με τις αντιλήψεις ή και τα ιδεολογικά συμφέροντα των ερμηνευτών, κατ' αποκλεισμό όλων των άλλων και σμικρύνει έτσι η αξία του ως θεμελιώδους ιστορικού φαινομένου, πανευρωπαϊκής αν μη και παγκοσμίου σημασίας, όπως ήταν η εθνεγέρτρια επανάσταση του 1821.

Και ήταν Ελληνικός ξεσηκωμός γεγονός παγκοσμίου σημασίας.

Ήταν και είναι. Και προς τα έξω και προς τα έσω.

Στην εποχή μετά τη Γαλλική Επανάσταση όπου, αναστατώθηκε η απολυταρχική Ευρώπη, εξερράγη η Ελληνική Επανάσταση του 1821. Και απέδειξε κάτι το οποίο είχε λησμονηθεί, μετά την πτώση του Ναπολέοντα και την συγκρότηση της Ιεράς Συμμαχίας. Το κάτι αυτό είναι η αιώνια αλήθεια, ότι δεν υπάρχουν ακλόνητα καθεστώτα. Όσο περισσότερο αυταρχικά είναι, τόσο περισσότερο είναι εύθραυστα.

Ουδείς φανταζόταν ότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία θα νικιόνταν από μία φούχτα ραγιάδες. Αλλά οι ραγιάδες αυτοί ήσαν Έλληνες. Και στο τέλος πίστεψαν και αυτοί ότι δεν είναι ραγιάδες.

Και άλλοτε είχε χάσει μάχες ή Οθωμανική Αυτοκρατορία. Αλλά δεν είχε ηττηθεί. Μετά την ναυμαχία της Ναυπάκτου, απείλησε και πάλι τη Δύση και διατήρησε την Κύπρο, την οποία είχε προ ολίγου σφετερισθεί.

Η ελληνική επανάσταση του 1821 είναι σταθμός στην ιστορία του νεώτερου ελληνισμού γιατί, προπάντων, πετυχαίνει την ίδρυση του ελληνικού κράτους και την παρουσία της Ελλάδας στον πολιτικό χάρτη του κόσμου.

Το φοβερό τραύμα το κατάφεραν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία οι Έλληνες. Γι' αυτό, δηλαδή και γι' αυτό, η Ελληνική Επανάσταση είναι κοσμο-ιστορικής σημασίας γεγονός. Βεβαίως, το εγχείρημα δεν ήταν εύκολο. Βεβαίως, η νίκη πολλάκις διακυβεύθει από τις συνήθεις αθλιότητες των φρικτών ελαττωμάτων μας.

Βεβαίως, το ευρωπαϊκό φιλελληνικό ρεύμα έδωσε φτερά στους αγωνιζομένους και οδήγησε στο Ναυαρίνο σε ουσιαστική ανυπακοή των συμμαχικών στόλων στις κυβερνήσεις τους. Το γεγονός όμως μένει. Και είναι το αποτέλεσμα. Ύστερα από θυσίες αμέτρητες, από ηρωισμούς υπεράνθρωπους, από ολοκαυτώματα ψυχών και σωμάτων, η Ελλάδα έγινε ελεύθερη. Και στην ιστορία, όπως και στη ζωή, «τα στερνά τιμούν τα πρώτα».

Στα τέλη του 1814 ο Νικόλαος Σκουφάς από την Άρτα, άνθρωπος τίμιος και πολύπειρος αλλά άσημος και με μικρή παιδεία που εργαζόταν παλιότερα ως υπάλληλος εμπορικής επιχείρησης στην Οδησό, πρώτος είχε την ιδέα να δημιουργήσει μια πολιτική εταιρεία την οποία ονόμασε «Εταιρεία των Φιλικών». Και μόνο η ονομασία φανέρωνε πόσο λίγο γνώριζε ακόμα και τη μητρική του γλώσσα. Με συνεργάτες του στην αρχή και άλλους άσημους άνδρες, όπως ο Αθανάσιος Τσακάλωφ και Εμμανουήλ Ξάνθος, αποκάλυψε τον σκοπό του και τον τρόπο που αυτός ο σκοπός θα προόδευε. Μάλιστα, σκοπίμως συνέχεαν την ύποπτη και επικίνδυνη Εταιρεία με την ακίνδυνη Εταιρεία των Φιλομούσων, που άκμαζε στην Αθήνα και που είχε σκοπό τη διατήρηση των αρχαιοτήτων. Άρχισαν να διαδίδουν ψευδώς πως ο Ιωάννης Καποδίστριας, υπουργός του Τσάρου Αλέξανδρου και γνωστός προστάτης της Εταιρείας των Φιλομούσων, ήταν επίσης μυστικός προστάτης της Εταιρείας των Φιλικών. Μάλιστα οι Φιλικοί διέδιδαν ότι η Φιλόμουσος Εταιρεία είχε τους ίδιους στόχους, δηλαδή των ξεσηκωμό των Ελλήνων, ώστε υπό τη σκιά της πρώτης να αναπτύσσεται η δεύτερη. Ωστόσο αυτό ήταν ένα απλό μικρό ψεματάκι, ίσως και αθώο. Εκείνο που δυνάμωσε όμως την υπόληψή της και συντέλεσε στην επίτευξη του σκοπού της ήταν ένα μεγάλο “παραμύθι”!

Ο ξεσηκωμός του 1821 άρχισε στις 24 Φεβρουάριου με την προκήρυξη του Αλέξανδρου Υψηλάντη **«ΜΑΧΟΥ ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ»**, στο Στρατόπεδο του Ιασίου της Μολδαβίας. Μετά ακολούθησε ο ξεσηκωμός στην Πελοπόννησο (Καλαμάτα, Καλάβρυτα, Τρίπολη), τον Μάρτιο του 1821.

Τι γιορτάζουμε 25 Μαρτίου (Διπλή Γιορτή)

Η επέτειος να γιορτάζουμε τον εθνικό ξεσηκωμό στις 25 Μαρτίου καθιερώθηκε στις 15 Μαρτίου 1838 από τον βασιλιά Όθωνα, προκειμένου να συνδεθεί με το εκκλησιαστικό γεγονός του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Ήταν και επιθυμία του Αλέξανδρου Υψηλάντη και της Φιλικής Εταιρείας να συνδεθεί η έναρξη της επανάστασης με μια μεγάλη εκκλησιαστική εορτή για να τονωθεί το φρόνημα των υπόδουλων Ελλήνων.

Αχαιοί και Μανιάτες ερίζουν για το ποιος έριξε την πρώτη τουφεκιά του εθνικού ξεσηκωμού. Στις 21 Μαρτίου αρχίζει η πολιορκία των Καλαβρύτων από τον Σωτήρη Χαραλάμπη και τους Πετμεζαίους. Είναι η πρώτη πολεμική ενέργεια της Επανάστασης και θα λήξει νικηφόρα μετά από πέντε ημέρες.

Στις 23 Μαρτίου οι Μανιάτες υπό την αρχηγία του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και τη συνεπικουρία του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη καταλαμβάνουν την Καλαμάτα και με διακήρυξη τους κάνουν γνωστό στη διεθνή κοινότητα τον ξεσηκωμό των Ελλήνων. Την ίδια ημέρα, οι άνδρες του Αντρέα Λόντου θέτουν υπό τον έλεγχό τους τη Βοστίτσα (σημερινό Αίγιο), ενώ επαναστατικός αναβρασμός επικρατεί στην Πάτρα. Από την Κωνσταντινούπολη με προορισμό το Άγιο Όρος αναχωρεί ο σερραίος έμπορος και φλογερός πατριώτης Εμμανουήλ Παππάς, προκειμένου να ξεκινήσει την Επανάσταση στη Μακεδονία.

Η Ελληνική Επανάσταση υπήρξε ιστορικό γεγονός παγκοσμίου σημασίας και διότι κλόνισε οριστικά το δέος των λαών και την πίστη στο μύθο του ακλόνητου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Δεν συνήλθε αυτή πλέον ποτέ, για μεγάλο διάστημα, ως δύναμη παγκοσμίου σημασίας.

Αλλά δεν είναι μόνο ο λόγος αυτός που καθιερώνει την Ελληνική Επανάσταση ως ιστορικής σημασίας γεγονός. Ο ξεσηκωμός του '21 εισέφερε στην ιστορία της Ευρώπης αρχικά και του Κόσμου έπειτα, μια άλλη έννοια, τον πατριωτισμό.

Ο ελληνικός λαός γνωρίζει εξ αρχής, ότι δεν χρειάζεται να εφεύρει τίποτε εκ των υστέρων, διότι έχει παρελθόν, δηλαδή ιστορία, ότι συνδέεται με αυτήν και ότι την συνεχίζει. Εξ ονόματος αυτής της ιστορίας, αυτής της πίστεως και αυτού, ας πούμε τη λέξη, του πατριωτισμού, ύψωσε το λάβαρο της ανταρσίας κατά του δυνάστη του. Και στο όνομα αυτού δημιουργήθηκε ο φιλελληνισμός. Και αυτόν εισέφερε στην πολιτική κονίστρα της Ευρώπης με την Επανάσταση του και με την νίκη του. **Τον πατριωτισμό.**

Οι Έλληνες κατά την Τουρκοκρατία απέκτησαν την συνείδηση της ιστορικής τους συνέχειας. Γι' αυτό, σε αυτούς πρώτους φούντωσε η έννοια του πατριωτισμού. Οι Ευρωπαϊκοί λαοί αργότερα, κατέκτησαν την μεγάλη αυτή έννοια και την συνειδητοποίησαν με τον ξεσηκωμό μας.

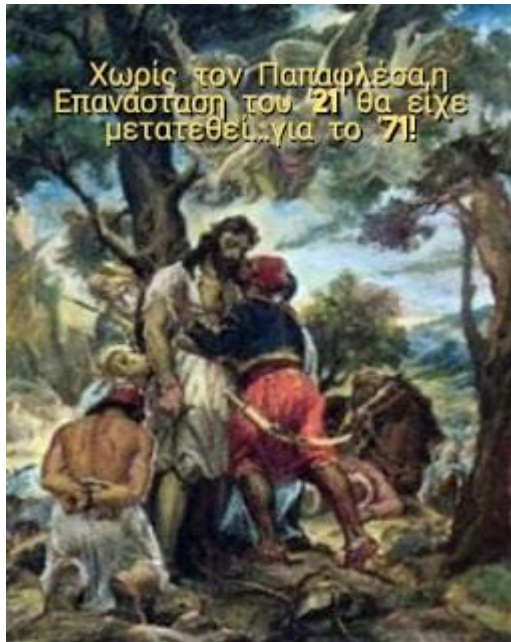
Αλλά η Τουρκοκρατία αποκάλυψε σε συνάρτηση με τον πατριωτισμό, δηλαδή με την πεποίθηση στη συνέχεια της κρατικής υπόστασης της Ελλάδας, και μια άλλη, σύγχρονη έννοια. Την έννοια της ενεργού νομιμότητας.

Οι Έλληνες πίστεψαν ότι η Βυζαντινή Αυτοκρατορία συνεχιζόταν. Και ότι αντιπρόσωπος του Αυτοκράτορα του Βυζαντίου, ήταν η Εκκλησία, ως κατ' εντολή αυτού ηγέτης του αιχμαλώτου Γένους.

Το Έθνος οφείλει πολλά στην Εκκλησία του. Ουδέποτε όμως είδε την Εκκλησία ως αυτοτελή πολιτική εξουσία. Η βασική πολιτική διαφορά με τον Παπισμό είναι αυτή.

Ο Παπαφλέσσας αποτελεί ένα ξεχωριστό εκπρόσωπο της εκκλησίας, ο οποίος προσέφερε τις μεγαλύτερες υπηρεσίες στην ιερή υπόθεση πριν το ξέσπασμα της επανάστασης σαν μπουρλοτιέρης των ψυχών. Χωρίς αυτόν – λένε μερικοί– ίσως να μην άναβε η επαναστατική φλόγα. Ξετρέλαινε τους ενθουσιασμένους, έπειθε τους διστακτικούς, πολεμούσε τους αντίθετους. Διαλαλούσε ότι μια μεγάλη δύναμη κρύβεται πίσω από τους Φιλικούς, εννοώντας τη Ρωσία. Ήταν έξυπνος, ενθουσιώδης, τολμηρός. Αυτές οι αρετές καθώς και το σχήμα του τον έκαναν ανεπανάληπτο για την προεπαναστατική του δράση.

Αναρωτιέται όμως κανείς: Μήπως ακριβώς αυτός του ο χαρακτήρας (σ.σ.του Παπαφλέσσα) ήταν εκείνος που άνοιξε τους ασκούς του Αιόλου, σε μία περίοδο που η Επανάσταση έμοιαζε να σβήνει εν τη γενέσει της; Μήπως χωρίς τις αλητείες του Φλέσσα – χωρίς τα ψεύδη του, τις απατεωνιές του, τον ορμητικό του, άναρχο χαρακτήρα, πολύ απλά θα περιμέναμε την «κατάλληλη στιγμή», όπως μας σύστηνε ο Κοραής, ο Καποδίστριας, ο Ιγνάτιος, ο Πατριάρχης Γρηγόριος Ε' και οι υπόλοιποι της παράταξης της σωφροσύνης;ότι χωρίς τον Παπαφλέσα, το '21 θα είχε μετατεθεί...για το '71!

Το θεμέλιο του πατριωτισμού είναι, όπως συνειδητοποιήθηκε με την Ελληνική Επανάσταση, ο λαϊκός οπτασιασμός της μακραίωνης συνέχειας. Οι Έλληνες κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, πίστεψαν βαθιά ότι είναι συνεχιστές, όχι μόνο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, αλλά και της αρχαίας Ελλάδας και επήλθε ο Ελληνοχριστιανικός πολιτισμός που είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τους αγώνες του έθνους.

Αυτής της ιστορικής για την εξέλιξη της Ευρώπης, αλλά και γενικότερα του Κόσμου, επέτειο της Επανάστασης του 1821, τιμούμε σήμερα.

Αλλά η τιμή δεν είναι δυνατόν, ούτε πρέπει, ούτε ελληνικό, να περιορίζεται μόνο στους εορτασμούς. Πρέπει κάθε φορά που δίδεται η ευκαιρία, με τον εορτασμό των μεγάλων σταθμών της ιστορίας μας, οι σύγχρονοι Έλληνες, από του ανώτατου μέχρι του κατώτατου, να προβαίνουμε στον έλεγχο της συνειδήσεώς μας, να αντιπαραθέτουμε όχι τις πράξεις μας προς τις πράξεις των τιμωμένων προγόνων, διότι η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται, αναπλάσσετε μόνο, υπό άλλες μορφές, αλλά την πίστη μας προς την πίστη τους, τον πατριωτισμό μας προς τον πατριωτισμό τους, τη θέλησή μας για την ελευθερία του Γένους και τη νομιμότητα της συνεχείας του, προς τα δικά τους χαρίσματα.

Δεν φθάνει δηλαδή η επίκληση του Σολωμού :

Ὡ τριακόσιοι! Σηκωθῆτε

Καὶ ξανάλθετε σ' ἐμᾶς

Τὰ παιδιά σας θέλ' ἰδῆτε

Πόσο μοιάζουνε μὲ σᾶς!

Το κάλεσμα του Γένους επιβάλλει να είναι κάθε νεότερη γενιά, καλύτερη από την προηγούμενη. Να διδασκόμαστε μεν από το κλέος, αλλά και από τα ολισθήματα του παρελθόντος, να τάσσουμε όμως ως στόχο να είμαστε – όχι να γίνουμε – «πολλῶ κάρρονες».

Διότι οι καιροί δεν είναι μενετοί. Η ανθρωπότητα προχωρεί προς ένα άδηλο αλλά κοσμογονικό μέλλον. Πρέπει να βοηθήσουμε και εμείς στην οικοδόμησή του, κατά τις δυνάμεις μας. Οι βραδυπορούντες συνθλίβονται. Και όσοι βλέπουν μόνο προς τα πίσω, καταρρέουν.

Και οι δυνάμεις μας αυτές συναρτώνται από το παρελθόν μας, διότι έχουμε τίτλους που λίγοι λαοί έχουν, αλλά εξαρτώνται και από την δική μας θέληση, θέληση και πίστη ομονοίας, μόχθου και συγχρόνων ιδανικών.

Η πρόκληση του διαγραφόμενου μέλλοντος προβάλλει απειλητική.

Δεν βρίσκω άλλη έκκληση προς τους Έλληνες, παρά το χορικό του «Φαέθοντος» του Ευριπίδη, όπως το μαθαίναμε στα νιάτα μας στο Γυμνάσιο, που παίρνει σήμερα, ένα αλλόκοτο συμβολισμό:

Ἔγρεσθ' ἔγρεσθ' ἀπὸ κοίτας • ἤδη φέγγος κατὰ γᾶν γλαυκᾶς ἔλαμψεν Ἔω • φεύγει δι' ἄστρ' εἰς νύχθ' ἱεράν.

Τότε θα μπορούμε να ακούσουμε με το κεφάλι ψηλά, την εντολή του Κωστή Παλαμά:

«Αυτό το λόγο θα σας πώ,

Δεν ἔχω ἄλλο κανέναν.

Μεθύστε με τ' αθάνατο

Κρασί του Εικοσιένα»

Σε μια εποχή κατά την οποία οι σειρήνες της παγκοσμιοποίησης πολιορκούν την εθνική συνείδηση και ο κίνδυνος της εθνικής αλλοτρίωσης είναι υπαρκτός, πρέπει να προβάλλονται εκείνα τα πρότυπα, που διασώζουν την αξιοπρέπεια του Έλληνα και αντιμετωπίζουν το θάνατο ως μια προσφορά προς το έθνος.

Τέτοια πρότυπα αποτελούν οι αγωνιστές εθνομάρτυρες που συμμετέχουν και θυσιάζονται στην επανάσταση του 1821 και οι οποίοι παρουσιάζουν ανάγλυφα την εικόνα του νεώτερου ορθόδοξου Έλληνα, όπως αυτή διαμορφώνεται μέσα στην ιστορική του πορεία. Μέσα από τη θυσία τους αποκαλύπτεται «η ελληνορθόδοξη ψυχή και συμπυκνώνεται το υπερ-ιστορικό πνεύμα του ελληνισμού στον αγώνα του για την πατρίδα και την ελευθερία».

Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η προσωπικότητα του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη.

Παρατίθεται απόσπασμα από τον λόγο του στην Πνύκα ο οποίος αποτελεί την πνευματική παρακαταθήκη του Γέρου του Μωριά προς τη νέα γενιά.

«Όταν αποφασίσαμε να κάμωμε την Επανάσταση, δεν εσυλλογισθήκαμε ούτε πόσοι είμεθα ούτε πως δεν έχομε άρματα ούτε ότι οι Τούρκοι εβαστούσαν τα κάστρα και τας πόλεις ούτε κανένας φρόνιμος μας είπε «πού πάτε εδώ να πολεμήσετε με σιταροκάραβα βατσέλα», αλλά ως μία βροχή έπεσε εις όλους μας η επιθυμία της ελευθερίας μας, και όλοι, και ο κλήρος μας και οι προεστοί και οι καπεταναίοι και οι πεπαιδευμένοι και οι έμποροι, μικροί και μεγάλοι, όλοι εσυμφωνήσαμε εις αυτό το σκοπό και εκάμαμε την Επανάσταση.»

Και αν σήμερα οι Έλληνες είμαστε ελεύθεροι και ανεξάρτητοι σε Ελλάδα και Κύπρο, με τα κατεχόμενα να στενάζουν από τον Τούρκο κατακτητή, αυτό έγινε γιατί βαδίσαμε ενάντια στο ρεύμα της Ιστορίας, και όχι γιατί ήμασταν πειθήνιοι στις βουλές των δυνατών και προσαρμοστικοί στο κυρίαρχο ρεύμα της κάθε εποχής. Το ζήτημα, λοιπόν, έχει τεθεί. Σήμερα, 25^η Μαρτίου, γιορτάζουμε τα 200 χρόνια από την έναρξη της επανάστασης του 1821. Ήρθε ο καιρός να πάρουμε στα χέρια μας την ιστορική σκυτάλη και να την ολοκληρώσουμε.

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΕΠΕΚΤΑΤΙΣΜΟ,

ΑΜΕΣΗ ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ ΤΩΝ ΑΟΖ, ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΤΟΧΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΙΩΝΙΩΝ ΠΟΘΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΦΡΟΝΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΩΝ 200 ΕΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

«Ένας λαός γράφει την ιστορία του, όχι για να αφηγηθεί το παρελθόν του, αλλά για να δηλώσει αυτό που θέλει να είναι στο μέλλον.» Richard Rorty Αμερικανός φιλόσοφος (4 Οκτ 1931 – 8 Ιουν 2007).

Στρατηγός ε.α. & π. ΥΕΘΑ ΦΡΑΓΚΟΣ Φ.

ΟΙ ΕΝΔΟΞΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ του 1821

**Ρήγας
Φεραίος**

**Μαντώ
Μαυρογένους**

**Θεόδωρος
Κολοκοτρώνης**

**Λασκαρίνα
Μπουμπουλίνα**

**Νικηταράς
Τουρκοφάγος**

**Αθανάσιος
Διάκος**

**Ανδρέας
Μιαούλης**

**Κίτσος
Τζαβέλας**

**Κωνσταντίνος
Κανάρης**

**Γεώργιος
Καραϊσκάκης**

**Μάρκος
Μπότσαρης**

**Γρηγ. Δικαίος
Παπαφλέσσας**

**Παλαιών Πατρών
Γερμανός Γ!**

**Νικόλαος
Στορνάρης**

**Πετρόμπεης
Μαυρομιχάλης**

**Δημήτριος
Πλαπούτας**

**Δημήτριος Ξηρός
Πανουργιάς**

**Οδυσσέας
Ανδρούτσος**

**Κυριακούλης
Μαυρομιχάλης**

**Γεωργάκης
Ολύμπιος**

**Δημήτριος
Μακρής**

**Δημήτρης
Παπανικολής**

**Εμμανουήλ
Παπάς**

**Γιάννης Τριανταφύλου
Μακρυγιάννης**

**Ανδρέας
Ζαΐμης**

**Αντώνιος
Κριεζής**

**Ιωάννης
Καποδιστριας**

**Lord
Georges Byron**

**Αλέξανδρος
Υψηλάντης**

**Διονύσιος
Σολωμός**

200 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

